

ΣΤΕ 1842/2006

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Γ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 23 Μαρτίου 2006, με την εξής σύνθεση : Γ. Σταυρόπουλος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ` Τμήματος, Α. Γκότσης, Α. Καραμιχαλέλης, Σύμβουλοι, Μ. Παπαδοπούλου, Κ. Πισπιρίγκος, Πάρεδροι. Γραμματέας η Δ. Μουζάκη, Γραμματέας του Γ' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 27 Ιουλίου 2005 αίτηση :

του του, κατοίκου Αρτέμιδας Αττικής, οδός αρ. ..., ο οποίος παρέστη με το δικηγόρο Νικ. Καλλιούρη (Α.Μ. 8663) που τον διόρισε στο ακροατήριο,

κατά του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ο οποίος παρέστη με τη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. πρωτ. 35746/27.6.2005 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Α. Καραμιχαλέλη.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε το δικηγόρο του αιτούντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και την αντιπρόσωπο του Υπουργού, η οποία ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (αριθμ. ειδικών εντύπων παραβόλου 895252, 1139444/2005).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται, εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς, η ακύρωση της 35746/27.6.2005 αποφάσεως του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με την οποία ακυρώθηκε, κατόπιν ασκήσεως προσφυγής νομιμότητας εκ μέρους του, η 8/ΔΤΑ/7544/26.4.2005 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, με την οποία είχε διαπιστωθεί, κατ' εφαρμογή της διατάξεως της παρ. 2 του άρθρου 47 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/1995), η αυτοδίκαιη έκπτωση από το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου του Δήμου Αρτέμιδος του νομού Αττικής, τη θέση του οποίου κλήθηκε να καταλάβει ο αιτών, ως αναπληρωματικός δημοτικός σύμβουλος.

3. Επειδή, στο άρθρο 47 παρ. 2 του ισχύοντος Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/1995, Α' 231), όπως η παράγραφος αυτή είχε πριν από την αντικατάστασή της με το άρθρο 28 του Ν. 3274/2004 (Α' 195/19.10.2004), υπό την ισχύ της οποίας συνέτρεξαν τα πραγματικά περιστατικά για τη λήψη του ως άνω δυσμενούς μέτρου σε βάρος του, ορίζεται ότι: «Δεν μπορούν.....να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων και δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι όποιοι συνδέονται με το δήμο ή την κοινότητα με σύμβαση της οποίας το οικονομικό αντικείμενο είναι ετήσιας αξίας: α) 500.000 δραχμών και άνω, αν πρόκειται για δήμο ή κοινότητα με πληθυσμό έως 2.000 κατοίκους και β) 1.000.000 δραχμών (2.934,70 ευρώ) και άνω, αν πρόκειται για δήμο ή κοινότητα με πληθυσμό άνω των 2.000 κατοίκων. Το κώλυμα και το ασυμβίβαστο αυτό ισχύει και για τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές, μετόχους και εταίρους προσωπικών εταιρειών, που έχουν συμβληθεί με το δήμο ή την κοινότητα, καθώς και για τα κοινοπρακτούντα πρόσωπα. Αν ο δήμος ή η κοινότητα συμμετέχουν με οποιοδήποτε τρόπο στην επιχείρηση που προβλέπει η σύμβαση, δεν υπάρχει κώλυμα εκλογιμότητας ή ασυμβίβαστο για τους αντιπροσώπους του δήμου ή της κοινότητας σε δημόσιες ή δημοτικές ή κοινοτικές ή μικτές επιχειρήσεις». Περαιτέρω, στην παρ. 8 του ίδιου άρθρου του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα ορίζεται ότι «οι δήμαρχοι, οι πρόεδροι κοινοτήτων και οι δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι που αποδέχονται οποιοδήποτε από τα καθήκοντα ή τα έργα που αναφέρονται σε τούτο το άρθρο ή αποκτούν δημοτικότητα σε άλλο δήμο ή σε άλλη κοινότητα εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμά τους».

Τέλος, στο άρθρο 50 του ίδιου Κώδικα ορίζεται ότι «στις περιπτώσεις που προβλέπουν τα άρθρα 47 παρ. 8 και 48 ο περιφερειακός διευθυντής (ήδη ο γενικός γραμματέας Περιφέρειας κατά το άρθρο 14 του Ν. 2399/1996, Α' 90) με πράξη του διαπιστώνει την ύπαρξη του ασυμβίβαστου και την έκπτωση από το αξίωμα».

4. Επειδή, από τις προπαρατεθείσες διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, οι οποίες έχουν διατυπωθεί κατά απόλυτο τρόπο και αποβλέπουν στην προστασία των συμφερόντων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, συνάγεται ότι δεν επιτρέπεται, επί ποινή εκπτώσεως, στους δημάρχους, προέδρους κοινοτήτων και δημοτικούς ή κοινοτικούς συμβούλους να συνάπτουν με τους οικείους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, στους οποίους εξελέγησαν, συμβάσεις, κάθε είδους, με το προβλεπόμενο στις διατάξεις αυτές οικονομικό αντικείμενο σε ετήσια βάση, και μάλιστα ασχέτως προς τον χαρακτήρα αυτών ως κύριων ή παρεπόμενων, ή να συνδέονται με συμβάσεις με τους οικείους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης έστω και εμμέσως (πρβλ. Σ.τ.Ε. 1533/2002, 1401/1986, 512/1966). Εξάλλου, κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, προκειμένου να υπολογισθεί το ύψος του οικονομικού αντικειμένου περισσότερων διακεκριμένων συμβάσεων που έχουν συναφθεί από δημάρχους, προέδρους κοινοτήτων και δημοτικούς ή κοινοτικούς συμβούλους με τους οικείους Ο.Τ.Α. κατά τη διάρκεια ενός έτους, λαμβάνεται υπόψη η συνολική αξία που προκύπτει από τις επιμέρους συμβάσεις, η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει το προβλεπόμενο, κατά περίπτωση, από τις ως άνω διατάξεις, ποσό (πρβλ. Σ.τ.Ε. 1533/2002). Περαιτέρω, ως οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης θεωρείται η συμφωνηθείσα και περιλαμβανόμενη στη σύμβαση κατά το χρόνο της καταρτίσεώς της χρηματική αντιπαροχή, χωρίς να ενδιαφέρει το ποσό που τελικώς εισέπραξε ο αντισυμβαλλόμενος του δήμου ή της κοινότητας (Σ.τ.Ε. 1657/1995) ή ο χρόνος καταβολής του ποσού αυτού.

5. Επειδή, εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο δημοτικός σύμβουλος του Δήμου Αρτέμιδος του νομού Αττικής, που

ασκεί στον Βύρωνα Αττικής ατομική επιχείρηση τυπογραφικών εργασιών, προμήθευσε το Δήμο Αρτέμιδος με διάφορα είδη γραφικής ύλης (φάκελοι, προσκλήσεις, μελάνια, ενημερωτικά έντυπα, σφραγίδες κ.λπ.) για την κάλυψη αναγκών του Δήμου αυτού. Ειδικότερα, μετά από τις 118/20.2.2003, 246/8.7.2003, 16499/3.10.2003, 16500/3.10. 2003, 16501/3.10.2003, 17987/3.11.2003 και 18729/14.11.2003 έγγραφες παραγγελίες προμήθειας διαφόρων ειδών γραφικής ύλης του Δημάρχου Αρτέμιδος προς τον, ο τελευταίος εξέδωσε τα υπ' αριθμ. 15/6.3.2003, 1085/27.3.2003, 1101/23.7.2003 και 1113/28.11.2003 τιμολόγια-δελτία αποστολής χρηματικού αντικειμένου 505,43 και με φόρο προστιθέμενης αξίας 596,40 ευρώ, 675 και με ΦΠΑ 796,50 ευρώ, 1.227,05 και με ΦΠΑ 1.447,92 ευρώ και 603 και με ΦΠΑ 711,50 ευρώ, αντίστοιχα, δηλαδή συνολικού χρηματικού αντικειμένου ανερχόμενου σε 3.010,48 και με ΦΠΑ 3.552,32 ευρώ, βάσει δε αυτών η αρμόδια επιτροπή παραλαβής με τα από 6.3.2003, 27.3.2003, 23.7.2003 και 28.11.2003 πρωτόκολλα παραλαβής, αντίστοιχα, τα οποία υπογράφονται και από τον Δήμαρχο και στα οποία αναγράφεται το ως άνω χρηματικό αντικείμενο που αναγράφεται και στα τιμολόγια, παρέλαβε τα παραγγελθέντα είδη. Ακολουθώντας, ο Δήμαρχος εξέδωσε τα αντίστοιχα με αριθμ. 719/11.6.2003, 772/24.6.2003, 1229/3.9.2003 και 1185/6.8.2004 χρηματικά εντάλματα για την πληρωμή των ως άνω ποσών. Όλα τα ανωτέρω στοιχεία απεστάλησαν στην Περιφέρεια Αττικής με την υπ' αριθμ. πρωτ. 4438/23.3.2005 αναφορά του Δημάρχου Αρτέμιδος. Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Αττικής, στηριζόμενος στην παραπάνω αναφορά του Δημάρχου και στα αναφερόμενα σε αυτή στοιχεία σχετικά με την ύπαρξη συμβατικού δεσμού μεταξύ του δημοτικού συμβούλου και του Δήμου Αρτέμιδος, με οικονομικό αντικείμενο, σε ετήσια βάση, μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο στο άρθρο 47 παρ. 2 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, εξέδωσε την 8/ΔΤΑ/7544/26.4.2005 απόφαση, με την οποία διαπιστώθηκε, κατ' άρθρο 50 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, η αυτοδίκαιη έκπτωση του από το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου του Δήμου Αρτέμιδος, λόγω συνδρομής των προϋποθέσεων της παρ. 2 του άρθρου 47 του ως άνω Κώδικα. Κατά της ανωτέρω απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής ο άσκησε την από 28.4.2005 προσφυγή στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (αριθμ. πρωτ. 2303/28.4.2005), με την οποία ζήτησε την ακύρωσή της για λόγους νομιμότητας. Με την 35746/27.6.2005 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης έγινε δεκτή η προαναφερθείσα προσφυγή και ακυρώθηκε η απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής. Ειδικότερα, ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης έκρινε ότι από τα προαναφερθέντα τιμολόγια-δελτία αποστολής που εξέδωσε ο αποδεικνύεται μεν η ύπαρξη συναλλακτικής σχέσης μεταξύ του Δήμου Αρτέμιδος και του ανωτέρω δημοτικού συμβούλου για την προμήθεια των ως άνω ειδών, ενόψει όμως του ότι δεν καταρτίστηκε ιδιαίτερο έγγραφο συμβάσεως, από το περιεχόμενο του οποίου θα προέκυπτε το κρίσιμο χρηματικό αντικείμενο της σύμβασης, δέχθηκε ότι κρίσιμο στοιχείο για τον υπολογισμό του οικονομικού αντικειμένου της συμβάσεως αποτελεί το ποσό που τελικώς εισέπραξε ο εν λόγω δημοτικός σύμβουλος εντός του κρίσιμου ετήσιου χρονικού διαστήματος, το οποίο δεν υπερβαίνει, στην προκειμένη περίπτωση, το οριζόμενο στη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 47 του Δ.Κ.Κ. χρηματικό όριο, όπως προκύπτει από τα με αριθμ. 719/11.6.2003, 772/24.6.2003 και 1229/3.9.2003 χρηματικά εντάλματα της ταμειακής υπηρεσίας του Δήμου Αρτέμιδος, δηλαδή χωρίς τον συνυπολογισμό του ποσού και του τελευταίου 1185/6.8.2004 χρηματικού εντάλματος.

6. Επειδή, από τα ανωτέρω εκτεθέντα προκύπτει ότι ο συνήψε κατά το χρονικό διάστημα από 6.3.2003 έως 28.11.2003, δηλαδή σε χρονικό διάστημα

μικρότερο του έτους, με το Δήμο Αρτέμιδος, που έχει πληθυσμό άνω των 2.000 κατοίκων, τέσσερις συμβάσεις προμηθείας συνολικού χρηματικού αντικειμένου 3.010,48 και με ΦΠΑ 3.552,32 ευρώ, δηλαδή μεγαλύτερου του επιτρεπόμενου ανώτατου ορίου των 2.934,70 ευρώ, με απευθείας ανάθεση χωρίς την τήρηση κάποιας διαδικασίας. Ειδικότερα, ο με τα 15/6.3.2003, 1085/27.3.2003, 1101/23.7.2003 και 1113/28.11.2003 τιμολόγια πωλήσεως που υπέβαλε στο Δήμο Αρτέμιδος, ανταποκρινόμενος σε έγγραφες παραγγελίες του Δημάρχου, προέτεινε τη σύναψη συμβάσεων για την προμήθεια από το Δήμο των αναφερόμενων στα τιμολόγια αυτά ειδών γραφικής ύλης αντί του αναγραφόμενου σ' αυτά τιμήματος, η πρόταση δε αυτή έγινε αποδεκτή από το Δήμο και γνωστοποιήθηκε στον με την παραλαβή των ειδών αυτών, η οποία έλαβε χώρα κατά τις ίδιες ημερομηνίες, κατά τις οποίες εκδόθηκαν τα εν λόγω τιμολόγια, με τη σύνταξη των προαναφερόμενων πρωτοκόλλων παραλαβής.

Στερείται δε σημασίας, από την άποψη της εφαρμογής των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 47 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, αν για την κατάρτιση των εν λόγω συμβάσεων προμηθειών τηρήθηκε ή όχι η προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία διαδικασία κατάρτισης των συμβάσεων προμηθειών των δήμων και κοινοτήτων. Επίσης στερείται σημασίας για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών, σε ποιο χρόνο καταβλήθηκε το συμφωνηθέν τίμημα για την προμήθεια, αρκεί δε προς τούτο η κατάρτιση της σχετικής συμβάσεως με την ανάληψη υποχρεώσεως παραδόσεως των προς προμήθεια ειδών εκ μέρους του προμηθευτή και την αντίστοιχη πρόβλεψη της υποχρεώσεως του δήμου για την καταβολή του τιμήματος.

Εν προκειμένω, η τελευταία σύμβαση που αφορά το 1113/28.11.2003 τιμολόγιο καταρτίστηκε στις 28.11.2003, αφού κατά την ημερομηνία αυτή παραλήφθηκαν τα αναγραφόμενα στο 1113/28.11.2003 τιμολόγιο είδη αντί του τιμήματος που αναγράφεται στο εν λόγω τιμολόγιο. Με τα δεδομένα αυτά, δεν είναι νόμιμη, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα, η αιτιολογία με την οποία ακυρώθηκε από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η 8/ΔΤΑ/7544/26.4.2005 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, που συνίσταται στο ότι η τελευταία σύμβαση προμήθειας δεν μπορεί να ληφθεί υπ' όψη για το λόγο ότι το συμφωνηθέν με αυτήν τίμημα εξοφλήθηκε στις 6.8.2004, δηλαδή σε χρόνο πέραν του έτους από την κατάρτιση της πρώτης συμβάσεως.

Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη υπουργική απόφαση.

Δ ι α τ α ύ τ α

Δέχεται την κρινόμενη αίτηση.

Ακυρώνει την 35746/27.6.2005 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου και

Επιβάλλει σε βάρος του Δημοσίου τη δικαστική δαπάνη του αιτούντος που ανέρχεται σε εννιακόσια είκοσι (920) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 11 Απριλίου 2006 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 23ης Ιουνίου 2006.

Ο Πρόεδρος του Γ` Τμήματος
Τμήματος

Γ. Σταυρόπουλος

Η Γραμματέας του Γ`

Δ. Μουζάκη